

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talouden ja toiminnan seuranta 1.1. - 31.5.2025

KAKOLK 24.06.2025 § 49

413/02.02.02.01/2025

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2025 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan omistajaohjausjaostolle sekä lauta- ja johtokunnille kuukausittain. Ensimmäinen raportti lautakunnille laaditaan helmikuun lopun tilanteesta.

Osavuositarkastukset laaditaan maalisi-, heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosten ennusteen lisäksi myös toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Lisäksi raportoidaan talouden sopeutustoimien toteutumisesta.

Osavuositarkastuksiin kirjataan lisäksi toimialoittain riskienhallinnasta lyhyesti toteutuneen toiminnan ja talouden ajankohtaiset riskit ja muut havainnot riskeihin liittyen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talouden toteuma tammi-toukokuulta 2025 palvelualueittain:

	2025	2024
Hallintopalvelut	37,6 %	54,4 %
Koulutus- ja nuorisopalvelut	40,1 %	38,6 %
Varhaiskasvatuspalvelut	41,4 %	40,0 %
Yhteensä	40,5 %	39,1 %

Hallintopalvelujen talouden ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Koulutus- ja nuorisopalveluissa talousarvion ennustetaan ylittävän noin 0,6 M€. Ylitystä odotamme oppimisen tuen (0,9 M€) ja perusopetuksen (0,6 M€) vastuualueilta. Ylityksen muodostuu oppimisen tuen uudistuksesta sekä perusopetuksen ja oppimisen tuen sijaisten ja tilapäisen henkilöstön määrän kasvusta. Talousarviossa ei varauduttu oppimisen tuen uudistukseen, koska siinä vaiheessa tarkkoja lisäkustannuksia ei voitu arvioida. Sijaisten ja tilapäisen henkilöstön käyttöä selittää merkittävästi kasvaneet vanhempainvapaiden määrät. Lisäksi kehitysvammaopetuksen lapsimäärä on kasvanut enemmän kuin talousarviossa varauduttiin, joka on lisännyt koulunkäynninohjaajien tarvetta. Kehitysvammaopetuksen lisääntyminen odotettua enemmän kasvattaa myös kaupungin valtionosuuksia (arvio 0,5 M€). Myös tutkintoon valmistavasta koulutuksesta valtion osuuksien odotetaan olevan arvioitua suurempi (arvio 0,2 M€). Talousarvion alitusta odotamme vastuualueilta koulutuspalveluiden yhteiset (0,6 M€), monikielisten opetus (0,1 M€), aamu- ja iltapäivätoiminta (0,1 M€) sekä lukiokoulutus (0,1 M€).

Varhaiskasvatuspalveluissa talousarvio alittui vuonna 2024 ja kuluvalta vuodelta odotamme alitusta 0,25 M€. Alitusta odotamme yhteisistä palveluista (0,5 M€) ja kotihoidontuesta (0,15 M€). Päiväkotien kohdalla on ylityspaine (0,4 M€), johon vaikuttaa erityisesti sairauspoissaolojen määrä, mikä on ollut alkuvuonna viime vuotta suurempi. Uimaharjun päiväkotia lakkaa 1.8.2025 alkaen ja siellä aloittaa kaksi ryhmäperhepäiväkotia elokuussa, joissa työskentelee yhteensä seitsemän työntekijää.

Elokuussa tarkennetaan näiden muutosten vaikutus perhepäivähoidon ja päiväkotien talousarvioihin.

Hallintopalvelut

Osana lapsiystävällinen kunta -työ etenee. Alkuvuodesta laaditun selvityksen (Haavoittuvassa asemassa olevien lasten osallisuuden esteet) pohjalta on käynnistetty yhteistyötä Joensuun kaupungin kulttuuripalvelujen ja neuvolan kanssa ja lasten harrastamisen monia tukimuotoja on koottu yhteen lasten kanssa työskentelevien tahojen käyttöön. Lapsiystävällinen kunta ja Perhekeskusverkoston työskentelyä on nivottu tiiviimmin yhteen.

Yhteisötila Sataman nykyiset tilat vaatisivat mittavia korjauksia. Osallisuus- ja vetovoimalautakunnalta haettiin ja saatiin 20 000 euroa Sataman ja sen toimintaympäristön suunnitteluun yhteiskehittämisen menetelmällä. Rahoitusta käytetään yhteiskehittämisprosessia vetävän ulkopuolisen fasilitaattorin hankintaan ja Sataman työntekijän sijaiskuluihin kehittämisprosessin ajaksi.

Koulutus- ja nuorisopalvelut

Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa keskityttiin saattamaan lukuvuosi päätökseen. Koulujen lukuvuosi huipentui Alakoulujen osalta Suomen suven avaukseen, yläkouluille järjestettyyn Mirellan ulkoilmakonserttiin ja lukiodien ylioppilasjuhliin.

Kevään aikana on rekrytoitu kymmeniä uusia opettajia vakituisiin ja määräaikaisiin tehtäviin kaikille kouluasteille. Oppimisen tuen uudistus ja siihen liittyvä valtion lisäresurssi tuo noin 19 uutta opettajaa resurssi- ja erityisopetukseen. Oppilasmäärän pienentymisestä johtuen erityis- ja perusopetuksen opettajamäärä hieman pienentyi. Tuen uudistuksesta johtuen kuitenkin opettajien määrä Joensuussa kasvoi.

Esi- ja perusopetuksen osalta on valmistauduttu 1.8.2025 voimaan astuvaan oppimisen ja koulunkäynnin tukea koskevaan laki- ja opetussuunnitelmauudistukseen. Tuen kolmiportaisuus poistuu toimintaa ohjaavista säännöksistä, ja tilalle tulevat oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt, ryhmäkohtaiset tukimuodot sekä oppilaskohtaiset tukimuodot. Uudistuksella pyritään siihen, että tukea koskevissa päätöksissä päätetään konkreettisista tukitoimista nykyisten tukiportaiden sijaan. Lisäksi tavoitteena on varmistaa oppilaan saama varhainen ja ennaltaehkäisevä tuki sekä vähentää opetushenkilöstön työmäärää. Samalla myös lukiokoulutuksen oppimisen tuki uudistuu.

Kieli- ja kulttuuriryhmien opetuksessa on valmisteltu tuen uudistuksen mukaisia opetuskielen tuen opetusjärjestelyjä kouluittain sekä osallistuttu Opetushallituksen verkostotyöskentelyyn. Valmistavan opetuksen tilanne on pysynyt suunnilleen samana huhtikuun aikana. Vastaanottokeskusten lopettamiset Pieksämäellä ja Varkaudessa ovat kasvattaneet jälleen ukrainalaisten tulijoiden määrää toukokuussa. Toukokuun lopussa on ollut kasvua yleensäkin tulijamäärissä, mutta viimeisellä viikolla tulleiden perheiden lapset aloittavat koulun vasta elokuussa. Kaikki uudet tulijat otetaan kuitenkin kesäkuussa alkaville KIEKU-päiväleireille. Huhti- ja toukokuussa Perhekoulussa oli viimeisinä teemoina mm. koko perheen ensiapukoulutus, talent show ja vapun perinteet yhteistyössä nonstop teatterin kanssa sekä pesäpallon pelaamisen opettelua. Isompina tapahtumina järjestettiin Sirkkalassa suosittu vappupäivän perhetapahtuma sekä tanssiryhmien näytökset. KIEKU-työntekijät valmistelivat lapsille ja nuorille suunnattua kesätoimintaa sekä kansainvälistä festivaaliviikkoa ja Joen Kieku -festaripäivää.

Nuorisopalveluissa järjestettiin kaksi isompaa tapahtumaa nuorisovaltuuston iltahuvit 11.4. Whisperillä ja talojen välinen turnauspäivä Sirkkalassa 2.5.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Sirkkalan liikkumiskeskukseksi Vuoden Liikuntapaikka 2025 –palkinnon.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuksessa valmisteltiin huhti- ja toukokuussa kasvatus ja koulutuslautakunnan tekemää päätöstä (25.3.2025, 20 §), joka koski maksua peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta kesän ajalta. Tulevan kesän ajalta kerätään tietoa siitä, saadaanko päätetyn maksun avulla päiväkoteihin liittyviä turhia kuluja pois. Lautakunta ottaa sitten myöhemmin syksyllä kantaa siihen, jatketaanko kyseistä toimintaa. Uudesta maksusta tehtiin useita tiedotteita: huoltajille, medialle ja varhaiskasvatuksen nettisivuille. Päätöksen mukaisesti huoltajilta peritään 1.6.-31.8.2025 väliseltä ajalta maksu lomansa ajaksi peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta, joka on puolet kuukausimaksuksi määritellyn asiakasmaksun lisäksi. Jos asiakasmaksu on 0,00 euroa, asiakkaalta peritään puolet varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaisesta pienimmästä perittävästä maksusta. Tämä käytäntö koskee yli yhden kalenteriviikon, eli päivätalouksissa ma-pe ja vuorohoidossa ma-su, huoltajan lomansa ajaksi varattua varhaiskasvatusjaksoa kyseisenä kesäpäivystysaikana. Tarpeeton varaus tulee perua viimeistään 14 kalenteripäivää ennen varauksen alkua sähköpostilla yksikön/päivystävälle johtajalle. Maksu peritään myös heinäkuulta, vaikka kuukausi muutoin olisi perheelle maksuton. Kyseinen maksu on ulosottokelpoinen.

Huhtikuussa (28.4.2024) Opetushallitus lähetti varhaiskasvatuksen järjestäjille tarkennuksen: Ohje yhteisistä juhlista, uskonnollisista tilaisuuksista ja katsomuskasvatuksen järjestämisestä varhaiskasvatuksessa. Ohjeen yhtenä tavoitteena oli varmistaa, että varhaiskasvatuksen katsomuskasvatus on uskonnollisesti ja katsomuksellisesti sitouttamatonta. Sitouttamattomuus tarkoittaa sitä, että lasta ei saa ohjata mihinkään katsomukseen eikä häneen saa katsomuksellisesti vaikuttaa.

Varhaiskasvatuksen järjestäjät ja palveluntuottajat päättävät, järjestetäänkö varhaiskasvatuksen yhteydessä uskonnollisia tilaisuuksia ja toimituksia vai ei. Jos varhaiskasvatuksessa järjestetään uskonnollisia tilaisuuksia ja toimituksia, tulee niille aina järjestää vaihtoehtoista toimintaa, jonka tulee olla uskonnollista sisältöä lukuun ottamatta luonteeltaan ja tavoitteiltaan mahdollisimman samankaltaista kuin siinä tilaisuudessa, jonka tilalla muuta toimintaa järjestetään. Varhaiskasvatuksessa järjestettävät juhlat tulee olla kaikille varhaiskasvatuksessa oleville lapsille tarkoitettuja.

Joensuun kaupungin varhaiskasvatus ei järjestä varhaiskasvatuksen toiminta-aikana uskonnollisia tilaisuuksia tai toimituksia, joten varhaiskasvatuksessa ei tarvitse käsitellä korvaavaa toimintaakaan. Kaikki kaupungin varhaiskasvatuksen tarjoama toiminta soveltuu kaikille lapsille. Varhaiskasvatuksessa on tärkeää se, että katsomuksia tarkastellaan tasaveroisin arvottamatta niitä. Lapsia ei myöskään sitouteta uskomaan tai ajattelemaan tietyn uskonnon tai katsomuksen mukaisesti. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että varhaiskasvatuksessa ei toteuttaisi katsomuskasvatusta vaan päinvastoin. Elämänskysymykset ja lasten omat uskonnot ja kulttuurit antavat hyvät mahdollisuudet katsomuskasvatukselle (miksi jossakin uskonnossa toimitaan tietyllä tavalla, pukeudutaan eri tavalla tai ei syödä tiettyä ruokaa). Lasten kanssa voi ja myös puhutaan avoimesti eri uskonnoista. Myös eri uskontojen kirkoissa voi käydä esim. tutustumassa arkkitehtuuriin, maalauksiin tai soittimiin, mutta uskonnollisiin toimituksiin

tai tapahtumiin varhaiskasvatuksessa ei osallistuta. Siunaukset, rukoukset tai virret ovat uskonnon harjoittamista, ja ne eivät kuulu Joensuun kaupungin varhaiskasvatukseen. Kuitenkaan yksittäinen virsi ei tee mistään tilaisuudesta uskonnollista. Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksessa ei mitään katsomusta nosteta muiden yläpuolelle, eikä mitään katsomusta jätetä muiden varjoon.

Toukokuussa päätettiin Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen painopisteet toimintavuodelle 2025–2026: lapsen kehitykseen liittyvän teoreettisen tiedon vahvistaminen (kielellinen ja motorinen kehitys), S2-opetuksen ja ohjaamisen kehittäminen sekä kestävästi ja esiopetuksessa matemaattiset taidot sekä tulevaisuuden usko. Nämä samat painopisteet kuin toimintavuonna 2024–2025 jatkuvat eli lapsen kehitykseen liittyvän teoreettisen tiedon vahvistaminen (kielellinen ja motorinen kehitys), S2-opetuksen ja ohjaamisen kehittäminen sekä kestävästi, mutta nyt aiheita syvennetään. Varhaiskasvatuksessa tavoitteena on, että painopisteet nousevat tehdyn arvioinnin kautta ja ne kestävät useamman vuoden. Varhaiskasvatuksen hallinnon järjestämät täydennyskoulutukset työntekijöille liittyvät aina kyseisiin painopisteisiin.

Linnunlahden päiväkodissa tapahtui iso vesivahinko sunnuntaina 18.5.2025. Päiväkoti suljettiin vahingon vuoksi toistaiseksi. Päiväkodin ryhmät (yhdeksän ryhmää) sijoitettiin toukokuuksi kaupungin muihin päiväkoteihin, lähinnä muiden päiväkotien liikuntasaleihin (Ollilan, Pajakadun, Niinivaaran, Sinkkolan, Penttilän, Pataluodon, Hukanpesän, Jukolan ja Marjalan päiväkodit). Kesäkuussa Linnunlahden ryhmät sijoittuvat Tarpojan, Äkkiväärän, Sinkkolan ja Marjalan päiväkotien tiloihin. Parmacon antaman arvion mukaan tilat olisivat kokonaisuudessaan jälleen käytettävissä 1.11.2025 alkaen. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että ryhmät voisivat palata takaisin Linnunlahden päiväkodille silloin, vaan tavoitteena on, että päiväkotia jatkaa toimintaansa 5.1.2026.

Valmistelija: talouspäällikkö, taloussuunnittelija

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

merkitä tiedokseen talouden ja toiminnan seurantaraportin ajalta 1.1.-31.5.2025

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.